



Can Magarola

Lliçà de Vall

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Urbanització La Miranda del Vallès. Carrer del Bosc, 1
Alçada: 140

Coordenades:

Latitud: 41.58067
Longitud: 2.21841
UTM Est (X): 434847
UTM Nord (Y): 4603515

Classificació

Número de fitxa 08108 - 16
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIV-XXI
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Recentment rehabilitada
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Privada
Titular: Ajuntament de Lliçà de Vall
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dl., 15/11/2021 - 10:48

Descripció

Masia de dimensions força grans, d'origen medieval, emplaçada en una esplanada vora el torrent de Magarola actualment ocupada per la urbanització La Miranda del Vallès. El conjunt consta d'un cos residencial de planta rectangular (amb planta baixa més un pis i golfes) més un barri o pati davanter tancat i una era enrajolada. La casa presenta una estructura força regular, dividida interiorment en tres crugies, i no s'hi observen fases constructives. El seu aspecte actual és el d'una masia característica dels segles XVI-XVIII, per bé que molt restaurada. La façana principal, encarada vers migdia, s'ordena en base a tres eixos d'obertures verticals. En l'eix central hi ha un portal adovellat i, al seu damunt, un finestral neogòtic geminat decorat amb un fris de rosetes en el capitell i les impostes. Al costat esquerra trobem una finestra d'estil similar, amb arc conopial, traceries gòtiques lobulades i decoració vegetal. Ambdós finestrals s'hi devien introduir en reformes fetes a principis de segle XX. El parament és de pedra, actualment arrebossat en tots els murs. En la resta de façanes les obertures han estat refetes i modificades recentment, amb una disposició molt regular. La casa té adossada una torre rodona acabada amb cúpula a l'angle nord-est. Té petites obertures en forma d'espitlleres i, pel seu aspecte, sembla tractar-se d'una torre de defensa que tal vegada s'hi va afegir als segles XI-XVII.

L'interior de la casa ha estat rehabilitat recentment i adaptat com a centre cívic. La distribució manté més o menys l'estructura en tres crugies i, en els sostres, s'ha conservat l'embigat de fusta, per bé que amb un tractament i remodelat important. És interessant la columna de fusta que sosté una biga en un dels magatzems de la planta baixa, i també un arc diafragmàtic de mig punt que s'ha conservat en una de les sales del costat oest.

En el pati davanter es conserva una premsa de rosca construïda, segons diu una inscripció, a la foneria de "Pedro Colomé" de Barcelona. Tot l'entorn ha estat condicionat i enjardinat.

Observacions:

Dades documentals facilitades per l'Arxiu Municipal i pel Centre d'Estudis i Recerca de Lliçà de Vall (CER).

Història

Antigament aquesta casa era coneguda com a mas Prat, o també can Prat Ric i can Prats Serrador. La primera referència documental coneguda és de l'any 1325, quan Pere de Prat, procurador de Lliçà d'Avall, i la seva muller Gaia, fan heretament al seu fill Pere en ocasió de les seves noces amb Guillema, filla de Ramon del Coll, i li donen el Mas Prat Serrador, que pertany en domini directe del monestir de Sant Cugat del Vallès. La família Prat es troba en altres documents dels segles XIV i XV: Marc de Prat i Pere de Prat (1376), Berenguer Prat, casat amb Sibila (1381), Pere Prat Serrador (1422), Prat Rich (1497). El mas apareix també en els fogatges de 1497 (Prats Rich), i tal vegada en els de 1515 i 1553. Però no està clar si en aquests dos últims la referència és a aquesta casa o a la que posteriorment serà coneguda com a cal Prat i que ha donat nom a una urbanització. En el fogatge de 1553 apareix com a pertanyent a Pere Prat Rich. Pel que fa a la família Prats, està documentada a Lliçà fins al segle XVII. Foren una família important, amb diferents membres que van ser procuradors i batlles del poble.

Probablement als segles XVI-XVII la masia es va fortificar amb la torre. És el moment d'auge del bandolerisme i altres masies de la zona també es van dotar d'elements de fortificació. L'any 1642 Miquel Joan Magarola va comprar el mas a Cristòfol Prats Serrador. A partir d'aleshores s'anomenarà can Magarola. Uns anys després apareixen documentats Jerònim Magarola (1663), Francisco Magarola i Jaume Magarola (1665). Aquest últim va comprar el mas Cosconer. Ja a principis del segle XIX, en l'Apeo de 1818 consta com can Magarola, i el propietari és Anton Magarola.

Tot i que en l'estat actual no s'hi observen reformes dels dos últims segles, és molt probable que en els primers decennis del segle XX la masia es reformés per donar-li un aspecte més senyorial, i aleshores s'hi haurien introduït els finestrals neogòtics. Elements molt similars es troben en altres masies de la rodalia i corresponen a aquesta època. Trobem exemples semblants a can Vilardebò, a la Marineta (Parets del Vallès), o a can Nualart de la Garriga i can Canyelles (Sant Fost de Campcentelles). Concretament les finestres de la Marineta sabem que es van fer en una restauració del 1923.

Al llarg del segle XX la casa va conservar la distribució tradicional d'una masia de tipus basilical: a la nau central se situava l'entrada amb el cos de l'escala al fons; en planta pis, la sala principal; i al damunt la golfa. A les crugies laterals s'ubicaven la resta de dependències: a la planta baixa cuina, menjador, celler, etc.; i els dormitoris a la planta de alta. La part de darrera de la masia és on hi havia l'habitatge del servei o masoveria.

L'any 1996 l'Ajuntament de Lliçà de Vall va adquirir aquesta masia i s'inicià un procés de rehabilitació integral. L'arquitecte fou Jordi Fargas i Soler. Posteriorment s'ha convertit en el Centre Cívic can Magarola. Acull també la regidoria de Cultura i de Participació ciutadana.

Bibliografia

BUSTO VEIGA, Anna M. (2005). "La masia de can Magarola, exponent del món rural del segle XIX a mitjans del segle XX", *Notes*, vol. 21 (gener de 2005), Centre d'Estudis Molletans – Ajuntament de Mollet del Vallès, p. 51-80.

BUSTO VEIGA, Anna M. (2017). *Els nostres records. A l'Arxiu Municipal de Lliçà de Vall*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 27, 93.

CARRERAS FONT, Núria et al. (1999). *Lliçà de Vall, 1.000 anys d'història*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 123.

GARCIA-PEY, Enric (1999). *Lliçà d'Avall/de Vall. Recull onomàstic*. Ajuntament de Lliçà de Vall, p. 125-126.







